ເວທີສົນທະນາເພື່ອສົ່ງເສີມ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມຢູ່ໃນທຸລະກິດ,

ວັນທີ 24 ກຸມພາ 2022

ຂ່າວ

ຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນທຸລະກິດ ແມ່ນສິ່ງທີ່ສຳຄັນໃນການຂັບເຄື່ອນການຟື້ນຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດ ຈາກຜົນກະທົບຂອງການລະບາດ ຂອງພະຍາດ COVID-19

ທີ່ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 24 ກຸມພາ 2022 ບັນດາທຸລະກິດລາວ ໄດ້ລວມກັນເພື່ອເປັນສ່ວນໜຶ່ງໃນເວທີສົນທະນາ ເພື່ອສົ່ງເສີມຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມ (D&I) ໃນທຸລະກິດເພື່ອສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບຜົນປະໂຫຍດ, ການປະຕິບັດ ແລະ ຜົນກຳໄລ ໂດຍການນຳວິທີການແບບມີສ່ວນຮ່ວມສຳລັບບ່ອນເຮັດວຽກ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອື້ອອຳນວຍທາງທຸລະກິດມາໃຊ້.

D&I ໃນທຸລະກິດ ແມ່ນມີທ່າອ່ຽງທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນໃນທົດສະວັດທີ່ຜ່ານມາ ເນື່ອງຈາກວ່າການຄົ້ນຄວ້າຍັງສືບຕໍ່ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຂໍ້ດີຂອງການຈ້າງແຮງງານທີ່ມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍ.

ທຸລະກິດຕ່າງໆທີ່ຈ້າງພະນັກງານທີ່ມີພື້ນຖານທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ແລະ ມີປະສົບການທີ່ເປັນເອກະລັກສະເພາະເຊິ່ງລວມທັງຄົນພິການ, ຄົນຊົນເຜົ່າທີ່ແຕກຕ່າງກັນ, ຄົນທີ່ມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງເພດ ຫຼື (LGBTQI) ແລະ ໄວໜຸ່ມ ໄດ້ຮັບການພິສູດແລ້ວວ່າ ມີຄວາມໄດ້ປຽບເໜືອຄູ່ແຂ່ງໃນອຸດສາຫະກຳ ດ້ວຍການດຶງດູດແລະ ຮັກສາພະນັກງານຜູ້ມີຄວາມສາມາດໄວ້ໄດ້ດີກວ່າ, ສາມາດແກ້ໄຂບັນຫາໄດ້ດີກວ່າ, ຊ່ວຍເພີ່ມຊື່ສຽງໃຫ້ທຸລະກິດຂອງພວກເຂົາໃຫ້ກັບລູກຄ້າ ແລະ ຜູ້ສະໜອງ ແລະ ຍັງປັບປຸງພາບຫຼັກການດຳເນີນທຸລະກິດໂດຍລວມຂອງພວກເຂົາອີກ.

ມີການພິສູດຂອງສາກົນທີ່ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ 70% ຂອງທຸລະກິດ ທີ່ມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍແມ່ນມີແນວໂນ້ມໃນການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດໃຫມ່ ແລະ ໄດ້ຮັບຜົນກຳໄລເປັນເງິນຫຼາຍກວ່າ 2.3 ເທົ່າກວ່າທຸລະກິດທີ່ບໍ່ມີການຈ້າງງານພະນັກງານທີ່ມາຈາກກຸ່ມຄົນທີ່ຫຼາກຫຼາຍ.

ໃນໄລຍະ 2 ປີທີ່ຜ່ານມາ ການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດ ໂຄວິດ-19 ໄດ້ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ທຸລະກິດເກືອບທັງໝົດໃນໂລກ ເຮັດໃຫ້ລະບົບຕ່ອງໂສ້ຂອງການສະໜອງຢຸດສະງັກ, ຄວາມຕ້ອງການທາງດ້ານຜະລິດຕະພັນ ແລະ ການບໍລິການທີ່ຫຼຸດລົງ, ການປິດການດຳເນີນທຸລະກິດ ອີງຕາມຄຳສັ່ງຂອງລັດຖະບານ ແລະ ການທັນປົ່ງນພະນັກງານ. ໃນ ສປປ ລາວ, ຍ້ອນການລະບາດຂອງພະຍາດ ໂຄວິດ-19, ໃນປີ 2021, 5.5% ຂອງທຸລະກິດ ໄດ້ປິດກິດຈະການຢ່າງຖາວອນ ແລະ 33% ໄດ້ປິດກິດຈະການຊົ່ວຄາວ.

ສ່ວນບັນດາທຸລະກິດທີ່ຍັງຄົງດຳເນີນນັ້ນ, 65% ແມ່ນປະສົບກັບບັນຫາລາຍໄດ້ທີ່ຫຼຸດລົງ.

“ເປັນສິ່ງທີ່ປະຕິເສດບໍ່ໄດ້ ວ່າ ບັນດາທຸລະກິດ ຂອງ ລາວ ແມ່ນໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຢ່າງໃຫຍ່ຫຼວງ ຈາກການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດ ໂຄວິດ-19 ໂດຍສະເພາະໃນຂະແໜງການທ່ອງທ່ຽວ, ການບໍລິການ ແລະ ຂະແໜງການຜະລິດ. ທຸລະກິດຫຼາຍຂະແໜງການໄດ້ລາຍງານວ່າ ພວກເຂົາບໍ່ພຽງແຕ່ສູນເສຍລາຍໄດ້ ແຕ່ຍັງກະທົບ ທາງດ້ານຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແລະ ສູນເສຍພະນັກງານທີ່ມີຄວາມສາມາດອີກດ້ວຍ. ພວກເຮົາກຳລັງພິຈາລະນາ ນະວັດຕະກຳພາຍໃນຂອງພວກເຮົາ, ແນວໂນ້ມຂອງສາກົນ, ແລະ ການປະຕິບັດທີ່ດີທີ່ສຸດ ທີ່ບັນດາທຸລະກິດລາວ ສາມາດນຳມາປັບໃຊ້ໄດ້ ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ທຸລະກິດສາມາດ ຟື້ນຕົວຈາກຜົນກະທົບຂອງການແຜ່ລະບາດ ແລະ ຂັບເຄື່ອນການເຕີບໂຕ ທາງດ້ານເສດຖະກິດ ຂອງປະເທດ,” ກ່າວໂດຍ ທ່ານ ທະນົງສິນ ກັນລະຍາ, ຮອງປະທານ ສະພາການຄ້າ ແລະ ອຸດສາຫະກຳແຫ່ງຊາດລາວ (LNCCI).

ໃນຊ່ວງວິກິດນີ້ D&I ສາມາດຊ່ວຍບໍລິສັດຕ່າງໆ ແກ້ໄຂສິ່ງທີ່ຂັດຂວາງໃນການດຳເນີນງານຂອງພວກເຂົາ ວາງແຜນເພື່ອການຟື້ນຕົວຂອງທຸລະກິດ ແລະ ກຽມພ້ອມທີ່ຈະຄົ້ນຄິດຫາ ຮູບແບບທຸລະກິດ ຂອງພວກເຂົາຄືນໃຫມ່ ໂດຍສະເພາະໃນແບບ "ການປະຕິບັດແບບໃຫມ່." ທຸລະກິດທີ່ຍອມຮັບ D&I ແມ່ນມີແນວໂນ້ມທີ່ດີກວ່າ ໃນການປັບຕົວເຂົ້າກັບການຈັດການວຽກແບບທາງໄກຢ່າງໄວວາ ສາມາດຮັກສາ ພະນັກງານ ຂອງບໍລິສັດດ້ວຍການຮັກສາຄວາມຜູກພັນໜັກແໜ້ນ ແລະ ຄວາມໄວ້ວາງໃຈ, ຕັ້ງເປົ້າໝາຍ ຕະຫຼາດຂອງບໍລິສັດ ພາຍຫລັງ COVID-19 ພ້ອມທັງດຶງດູດພອນສະຫວັນໃໝ່ຂອງ ພະນັກງານ.

ທ່ານ ນາງ ແຄັດເທີຣີນ ເຟືອງ, ຮອງຜູ້ຕາງໜ້າ ອົງການສະປະປະຊາຊາດ ເພື່ອການພັດທະນາ ປະຈຳ ສປປ ລາວ, ໄດ້ກ່າວວ່າ, *“ການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດໄດ້ເຮັດໃຫ້ເກີດມີການວ່າງງານສະເລ່ຍຈາກ 2% ເປັນ 22% ໃນ ສປປ ລາວ, ເຊິ່ງມີຫຼາຍກວ່າ 500,000 ຄົນ ສູນເສຍວຽກເຮັດງານທຳ ຫຼື ຫາວຽກເຮັດບໍ່ໄດ້. ແມ່ຍິງ, ຄົນພິການ, LGBTQI, ແລະ ໄວໜຸ່ມໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຫຼາຍທີ່ສຸດ. ໃນຂະນະທີ່ເສດຖະກິດຂອງລາວເລີ່ມຟື້ນຕົວຄືນ ເຊິ່ງມັນຈະເປັນໂອກາດ ໃຫ້ແກ່ນັກທຸລະກິດ ໃນການເລືອກເອົາຄົນທີ່ເກັ່ງ ແລະ ໂດດເດັ່ນຈາກກຸ່ມປະຊາກອນລາວທີ່ມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍ. ບັນດາບໍລິສັດທີ່ນຳເອົາຫລັກການ D&I ມາໃຊ້ຈະເປັນຜູ້ນຳໜ້າໃນການແຂ່ງຂັນ."*

ເວທີສົນທະນານີ້ມີຈຸດປະສົງແນໃສ່ ເພື່ອສ້າງຄວາມຮັບຮູ້ກ່ຽວກັບຫຼັກການ D&I ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ໃຫ້ແກ່ວິສາຫະກິດທີ່ດຳເນີນທຸລະກິດຢູ່ ສປປ ລາວ. ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຫຼັກ ຈະໄດ້ຮັບໂອກາດທີ່ຈະແບ່ງປັນປະສົບການ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທີ່ດີຈາກການຮັບຮອງເອົາ D&I ໃນບ່ອນເຮັດວຽກຂອງເຂົາເຈົ້າ ໂດຍເນັ້ນໃສ່ບົດຮຽນໃນການນຳໃຊ້ D&I ເພື່ອເສີມສ້າງຄວາມຢືດຢຸ່ນ ຂອງທຸລະກິດ ແລະ ການຟື້ນຕົວຈາກການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດ COVID-19.

ບັນດານັກທຸລະກິດຍັງມີໂອກາດໄດ້ຮຽນຮູ້ຈາກອົງການຈັດຕັ້ງທາງນສັງຄົມ ກ່ຽວກັບປະສົບການຂອງພະນັກງານຈາກກຸ່ມທີ່ຖືກເບິ່ງຂ້າມ ເພື່ອຜ່ານຜ່າອຸປະສັກໃນຕະຫຼາດແຮງງານ ແລະ ບ່ອນເຮັດວຽກ. ອົງການຈັດຕັ້ງທ້ອງຖິ່ນທີ່ເປັນຕົວແທນໃຫ້ແກ່ກຸ່ມທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ ແລະ ກຸ່ມຄົນທີ່ດ້ອຍໂອກາດ ຈະໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນເບື້ອງຕົ້ນ ກ່ຽວກັບໂອກາດໃນການຈ້າງງານທີ່ມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ ແລະ ຍຸດທະສາດການຮັບສະໝັກພະນັກງານຂອງບໍລິສັດລາວ ທີ່ກໍາລັງຫາວິທີໃນການ ດຶງດູດພະນັກງານຈາກກຸ່ມຄົນທີ່ດ້ອຍໂອກາດ.

"ໃນປີ 2019, ພວກເຮົາພົບວ່າ 60% ຂອງປະຊາກອນໃນກຸ່ມ LGBTQI ໃນອາຊີບຕ່າງໆຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ ປະສົບກັບສິ່ງທ້າທາຍໃນການຊອກຫາວຽກເຮັດງານທໍາ ຍ້ອນລົດສະນິຍົມທາງເພດ ແລະ ລັກສະນະທາງເພດຂອງເຂົາເຈົ້າ. ການສ້າງຄວາມຮັບຮູ້ ແລະ ການໃຫ້ຄໍາແນະນໍາ ໃນການປະຕິບັດຕົວຈິງໃຫ້ບັນດາທຸລະກິດຕ່າງໆກ່ຽວກັບລົດສະນິຍົມທາງເພດ ແລະ ລັກສະນະທາງເພດນັ້ນ ເປັນການດີສໍາລັບບັນດາທຸລະກິດ ແລະ ຈໍາເປັນຕໍ່ການປົກປ້ອງສິດທິມະນຸດຂອງຄົນ LGBTQI ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າພວກເຮົາຈະບໍ່ຖິ້ມໃຜໄວ້ຂ້າງຫຼັງໃນຂະນະທີ່ພວກເຮົາກ້າວໄປຂ້າງໜ້າເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດພາຍໃນປີ 2030," ກ່າວໂດຍ ທ່ານ ອານັນ ບົວພາ, ຜູ້ກໍ່ຕັ້ງ ແລະ ປະທານ ສະມາຄົມ ພູມໃຈທີ່ເປັນເຮົາ.

ເວທີສົນທະນາ ເພື່ອສົ່ງເສີມຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນທຸລະກິດ ແມ່ນໄດ້ຮ່ວມກັນຈັດຂຶ້ນ ແລະ ສະໜັບສະໜູນໂດຍ LNCCI, ຫ້ອງການສະຖານທູດການາດາ, ສະມາຄົມ ພູມໃຈທີ່ເປັນເຮົາ ແລະ UNDP ໂດຍມີບັນດານັກທຸລະກິດຂອງສະມາຄົມນັກທຸລະກິດອາເມລິກາ-ລາວ, ສະພາການຄ້າອົດສະຕຣາລີ, ກຸ່ມທຸລະກິດອັງກິດ, ສະພາການຄ້າ ເອີລົບ, ສະມາຄົມ ການຄ້າພາຍນອກຍີ່ປຸ່ນ, ສະພາການຄ້າ ລາວ-ຈີນ ແລະ ບັນດາທຸລະກິດອື່ນໆອີກ.

ສໍາລັບຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມກະລຸນາຕິດຕໍ່:

ທ່ານ ນາງ ອັກສອນທິບ ສົມວໍລະຈິດ

ຜູ້ຮັບຜິດຊອບຝ່າຍການສື່ສານ, UNDP

ຖະໜົນລ້ານຊ້າງ P.O. Box 345

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ສປປ ລາວ

aksonehip.somvorachit@undp.org

+856 20 5502 1550